

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Feladó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:

Egész évre ———— 12 kr.
 Félévre ———— 6 :
 Negyedévre ———— 3 :
 Egy óra ———— 1 :
 — Egyenlő árá 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetés-
 irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 215. szám.

Kedd, szeptember 21.

Hazánk sulya.

Nagy-Becserek, szeptember 21.

(—s.) Két napra hazánk székesfővárosa lett Európának középpontja. Nagy és kis művelt nemzetek és országok egyaránt érdeklődéssel várják hírét annak, hogy mi történt e két napon Magyar ország fővárosában. II. Vilmos császár úgy fejedelmi állásánál, mint egyéni nagyságánál fogva is kétségkívül nagyon alkalmas arra, hogy látogatása bennünk magyarokban valódi és heves lelkesedést keltsen.

Volt ő már előbb is hazánk földjén, de nem hivatalosan, hanem csak magán személyként. Akkor azonban már megígérte, hogy Budapestet legközelebb meg fogja látogatni. S hogy most ezt a szavát beváltja és császári méltósága és felsége teljességében jelenik meg dícsően uralkodó királyunk meglátogatása végett, ez mindenesetre azt bizonyítja, hogy nemcsak muló rokonszenve, hanem a magyar nemzet politikai sulyának komoly méltánylása jeléül keresi föl székesfővárosunkat.

Ez a fejedelmi látogatás fényes bizonyossága annak, hogy a magyar kormány és külügyi képviselőtünk mennyire helyes irányban tudták hazánk sulyát, tekintélyét és presztizsét fejleszteni és az abban való hitet és bizalmat külföldön megszilárdítani. Most egyszerre ország-világ előtt hatalmas és imponáló arányban kibontakozva áll hazánk sulya elannyira, hogy még legvérmesebb reményeinket is meghaladja az elismerésnek az a mértéke, a melylyel jelenleg Németország leg-hatalmasabb lapjai hazánknek és nemzetünknek adóznak. Ime most láthatják és látniok kell azoknak, a kik mindig csak ósárolni tudták az intéző köröket, hogy ezek derekasan és czéltudatosan végezték munkájukat. Az eredmény meglepő, sőt minden várakozást felülmúl.

És be kell látniok a közjogi alapmakacs ellenzőinek, hogy Magyarország léte és nagyhatalmi állása a 67-es alapkeretében nemcsak a legbiztosabb alapokra van helyezve, hanem egyuttal a legerőteljesebb fejlődés talajába van ültetve.

Abban szerencsére mindig egyetértettek a magyar politikai pártok, hogy a hármasszövetség a monarchiára s benne Magyarországra nézve is nagy áldás és az állandó béke teljes garanciája, s hogy annak megteremtője, hazánk nagy fia, gróf Andrássy Gyula nemcsak idegen nemzeteknek, hanem a magyar nemzetnek is történeti becsü ajándékot adott annak létrehozása által.

II. Vilmos császár bizonyára kiérzi itteni fogadtatásából a magyar nemzetnek ebbeli rokonszenvét és lelkesedését, és bizonyára talál alkalmat ebbeli hitének és bizalmának olyan ékesszavu kifejezésére, a minőt tőle, a nagy szónok-királytól, megszoktunk.

HIREK.

Tájékoztató.

Szept. 23. Rendkívüli megyei közgyűlés.
 Szeptember 24. A felsőtar. Árm. társ. közgyűlése.
 Október 10. Őszi lövészverseny Nagy-Becsereken.
 Október 11. Millenáris bizottság zárulása.
 Október 11. Őszi közgyűlés.
 Október 13. Közigazgatási bizottság.

A gőzfürdő naponta reggel 6 órától nyitva van; csak részre kedden és pénteken délután

— A királyné Mária-Czellben. Megirtuk, hogy a királyné tegnap Mária-Czellbe érkezett. Erdőke, hogy a felséges asszonyt az 1884. évnek épp ugyanezen a napján Mürzsteg közelében egy hid leszakadása következtében csaknem végzetes baleset érte. Megmenekülése öröme azt a drága gyémántos nyakéket ajándékozta a mária-cselli bucsujárótelepnek, amelyet éppen viselt. Ugyancsak ekkor Mária Valéria főhercegnő is a bucsujáróhely számára miniatűr oltárt készíttetett gazdag arany és drágaközdíszítéssel. Az országuton, ott, ahol a hid a

királyné paripája alatt leszakadt, még most is ott van az a fogadalmi kép, amelyet Mária Valéria főhercegnő rendeletére tettek oda. A kép Szent Györgyöt, a lovasok védőszentjét ábrázolja.

— Adományozott alapítványi hely. A király a Theresiánumban az 1896–97. tanév végével megüresedett Mária Terézia féle báttaszéki magyar alapítványi helyet ittebei Kis Ernőnek adományozta.

— Egy tanítónő jubileuma. Krug Teréz pancsovai tanítónő, miután 41 évig kitartó szorgalommal, kiváló szakértelemmel és ideális szeretettel csüggött a tanítás nehéz és rögös pályáján, — beszüntette iskoláját. Mindazok, a kik a derék tanítónő tanítványai voltak, hálás szízzel emlékeznek reá, a ki a leggondosabb anyaként nevelte tanítványait. E hálának és tiszteletnek kifejezést adni van most hivatva az a fényes ünnepély, melyet október hó 3-án tartanak meg.

— Polgári házasságkötés a nyilvánosság kizárásával. Egyik vármegye főispánja utbaigazítást kért a belügyminisztertől arra nézve, hogy oly felek házasságkötésénél, kik a polgári tisztviselő előtt egy ízben már megkötött házasságukat valamely szabálytalanság folytán újból meg akarják kötni, eljárhat-e a polgári tisztviselő a nyilvánosság kizárásával és hivatalos helyiségén kívül? Erre a kérdésre a főispán a bel- és igazságügyi minisztereknek egyetértőleg adott azt a választ kapta, hogy a fölhozott körülmény méltán tekinthető oly fontos oknak, mely a házasságnak nyilvánosság kizárásával és hivatalos helyiségén kívül való megkötését teheti kívánatosná és pedig annyival inkább, mert joggal föltehető, hogy a közhit már előbb is házásoknak tartotta az illető feleket. A polgári tisztviselő tehát, a ki ily fontos oknak a főnforgását megállapítani hivatva van, megokoltan jár el, ha ily esetekben a házasságkötés kérelmére a nyilvánosság kizárásával és hivatalos helyiségén kívül működik közre a házasság megkötésénél.

A „TORONTÁL” tárczája.

A kötél-táncosné.

Most az utolsó száma következett a cirkuszi produkcióknak.

A karzat magaságában hosszú erős aczél sodronyt feszítettek ki a ponyvasátor egyik felétől a másikig.

Zsibongva, izgatottan éze ez előkészületeket a közönség, míg végre visszafojtott lélekzettel várta a vékergetésben izgalmas produkciót.

A cirkuszi házi zenekarának recsegő akordjai mellett megjelent a kötél-táncos.

Blondint, Jenkint, Farint és Spelterini Mariát, akik egy drótkötélen sétáltak át a Niagara zuhatag fölött, nem fogadhatták lelkeikben, mint ahogy ezt az egyszerű vándorkomédiást fogadta a maga közönsége.

A kötél-táncos mosolyogva köszönte meg a riadó tapsokat, majd egy pillanat alatt föl-kuszott a kifeszített sodronyhoz támasztott létrán, fölvetve az egyensúlyzó rudat és majd előre, majd hátrálva, végig sétált a dróton.

Az egyszerű kötél-táncoson kívül aztán mutatott izgalmasabb dolgokat is.

Bekötötte a szemét, zeákat húzott a fejére és így indult el a lengő drótkötélen. A hatás örületes volt. Amde most következett a piece de resistance.

Adott jelre beszökkent a porondra a kötél-táncos szép, fiatal felesége, fölcsietett a létrán férjéhez, aki őt bámulatos ügyességgel a hátára vette és lassan, óvatosan megindult vele a dróton.

A közönség visszafojtott lélekzettel leste a komédiás minden mozdulatát. Rettegott az asszonykáért, aki mintha elalélt volna, eleresztett

kezekkel, szinte élettelenül görnyedt a férjére, aki a biztonság mosolyával vitte át a sodronyon a maga szép szőke asszonyát.

Az én kis szomszédnóm, egy ideges, kedves asszonyka, alig várta, hogy vége szakadjon az izgalmas jelenetnek, aztán a közönséggel együtt kitódultunk a szabadba.

Az ura mögöttünk jött a hugával, én meg a látottaktól fölzigult asszonykával haladtam előre.

— Sohase néaném meg még egyszer est a jelenetet, — idegeskedett az asszonyka.

Pedig lássa, az életben lépten nyomon találkozhatik ezzel a jelenettel, mert a férfi és a nő társadalmi viszonya mindig ilyen jeleneteket teremt. Mikor az ember megönsül, épp úgy a nyakába vesz egy asszonyt, mint ez a kötél-táncos és megindul vele a kifeszített sodronyon, míg egyszer valahol mindketten alábuknak.

A kis asszonyka megsemmisítő tekintettel mért végig.

— Talán csak nem akarja azt bizonyozni, hogy mi asszonyok, valamennyien kötél-táncosnők vagyunk?

— Semmiesetre, asszonyom. En csak azt mondtam, hogy a férfiak valamennyien kötél-táncosok és hogy egyes egyedül a feleségtől függ, hogy az ilyen kötél-táncos férj mely pillanatban zuhanjon alá a legfeneketlenebb megsemmisülésbe.

Az én asszonykám már valósággal megvetett ugyan az eddig tett kijelentéseimért, de hogy ideje legyen gondolkozni, még nem tört ki, hanem csipősen válaszolt:

— Igen szeretném, ha ezt a groteszk okoskodást ki is fejtené, mert enélkül nincs ember, aki az ön kötélen táncoló filozófiáját megértene.

— Igen szivesen. Tehát fogjunk bele. Em-

lékezék vissza a cirkuszi produkcióra, minő bámulatos ügyességgel helyezkedett el a komédiánő a férje hátán. A karjait elengedte, valósággal egy akaratlan, élettelen tömeggé vált a szegény komédiás nyakán. Ebben az elhelyezkedésben rejtett a produkció titka. Ha az az asszony csak egy gondolatnyi szabálytalan mozdulatot tesz, több mint bizonyos, hogy lerántja magával a mélységbe a férjét, azt a boldogtalan komédiást.

— No, de a házassági theória? — türelmetlenkedett az asszonyka.

— Most már arra is rátérek. Azt mondtam az előbb, bár kissé modortalanul, hogy amikor az ember házassodik, a nyakára vesz egy asszonyt (csakugy, mint a kötél-táncos) és megindul vele az élet kifeszített sodronykötélén (csakugy mint a kötél-táncos). Ha az asszony okos, akkor ugy cselekszik, mint a kötél-táncosnő. Alkalmazkodik férjének minden mozdulatához, nem szerencsétlenkedik teljesíthetlen vágyakkal, összeforr a férjével egy, hogy azt nehéz életküzdelmeiben egy másodpercze se zökkentse ki a biztonságból. Hány asszony rántotta már a maga szegény kötél-táncosát — vagy ha tetszik a férjét — a leggyilkosabb szakadékba a szeszélyeivel. Százforintos toilletket rendelt, mikor a férje csak ötven forintosot engedélyezett, Bécsből hozatott kalapot, csipőt, mikor erre igazság szerint nem telett, páholyt béreltetett az urával, mikor a zártszékre való sem tudta volna egyszerre kifuzetni és a vége az lett, hogy a kötél-táncos-pár a mélységbe zuhant. Az okos asszonynak igen szép földadata jut a házasságban. Amit ez a komédiánő a maga gyakorlott fiaikumával végez, azt tegye az okos feleség a maga szellemével, eszével. Tartsa egyensúlyban a férje lelkét. Ne csináljon szaltó-mortalékat, hanem rendelje alá akaratát bizonyos tekintetben föl-tétlenül az urának. Az ilyen okos asszony rend-szerint boldog is.

— Ősz a redakcióban. Szürke, borongós napra virradt ma reggel a redakció; nyomasztó volt a hangulat s még csak egy napsugárka sem világította meg a saurkeséget. Emberi türellemmel nyugodtunk bele a változatlanba, de a sors másként akarta. A délelőtti póstával ugyanis harminckilenc vers érkezett a szerkesztőség és nyolc a kiadóhivatal részére; valamennyi konstátálja kegyetlenül megszerkesztett rimekkel, hogy elérkezett az ősz, hullanak a levelek, a szél füttyül, egyszóval a természet folytatja azt a rendes munkáját, a melybe ki tudja mikor kezdett már bele. A szerkesztőség czimére érkezett versekkel csak elbántunk valahogyan, (tanu az ég s . . . a papirkosár) de ez uton figyelmeztetjük a helyi költői nemzedék azon részét, a mely nem tudni mi okból összetévesztette a szerkesztőséget a kiadóhivattal, hogy ezuttal keservesen megjárják, mert a kiadóhivattal kiadja a zengeményeket a hirdetések között a megfelelő arszabály szerint. Posta urak, most az egyszer ti fogtok fizetni azért, hogy hull a levél és füttyül a szél.

— Huszárok Pancsován. Levelézünk írja: Tegnap reggel érkezett városunkba a Vilmos huszárok ezredének 4-ik századából egy káplár és 4 közlegény, hogy ideje korán előkészítsék az érkező tisztek lakásait és a kaszárnyát. A tisztikar tagjai következők: Seyff Ferenc százados, gróf Stabremberg Vilmos százados, cs. és kir. kamarás (a hires távlovagló), szárdi gróf Somsich Géza főhadnagy, br. Schwaben Durneisz Gyula hadnagy és Bugarszky Sándor hadnagy.

— Csáló cigányasszony. Csátádról jelentik, hogy Staut József odavaló fiatal földmivest egy cigányasszony csufosan rászédte. A napokban beállított a fiatalparaszthoz Merzsán Margit gyertyamosi illetőségű cigány menyecske s elbáda, hogy neki az éjjel égi látomása volt. Megjelent előtte a szűz Mária s tudatta vele, hogy Stautnak elmebeteg édesanyját csak ő gyógyíthatja ki s azt is, hogy a mennyiben nem volnának hajlandók általa gyógykezelni a beteg öregasszonyt, úgy az egész család megkapja a szörnyű betegséget. A fiatal embert és nejét annyira megfélemlítette a cigányasszony, hogy azonnal száz forintot adott előlegül a gyógyítás megkezdésére. Aztán nap-nap után ellátogatott a fiatal némethez azon ürügy alatt, hogy a sikeres gyógyításhoz még valami kell. Így adogatták egymás után a cigányasszonynak a párnát, selyem kerdőt, szoknyát, vásznat, tányérokat, szentelt viaszgyertyát, mindent, a mire csak a cigányasszony rávetette a szemét. Végre Staut megszokta a cigányasszony zsarolásait és feljelentette őt a csendőrségnél, mely letartóztatta a szűz Mária küldöttjét.

Szomszédnőm, aki talán már kezdett nekem igazat adni, a nők szokása szerint még megkísérelt egy ellentmondást:

— Sántit az okoskodása, kedves barátom, mert hát mi szerepe jut az e fajta okosságoknak egy olyan férj mellett, akinél a pénz nem játszik szerepet?

— Oh, még sokkal szebb, sokkal nemesebb. Legyen elnéző az okos asszony a férje gyöngéi iránt. Simuljon hozzá teljesen a lelkéhez és ne igyekezzék bosszantani az urát, például csak azért, mert a férje ő előtte talán másnak udvarolt. Van nekem egy kedves asszonybarátnőm, aki, mikor férjhez ment, nagyon ismerős színésznő arcképeit találta a férje ereklyéi között. Vannak asszonyok, akik erre jajveszkeltek volna és talán azonnal megindítják a válópört. Az én barátnőm mást cselekedett. A legközelebbi tüvegkereskedésből a legpompásabb arcképkartekeket hozatta föl és az ura volt szeretőjének a portajait elhelyezte a szalon asztalon. Hogy aztán a férj hasatérve maga dobta tüzebe a hajdanta eser csókkal illetett arcképeket, ez már a menyecske okosságának a diadala volt. Az okos asszony úgy tesz, mint a humánus, diadalmas ellenség. Bevonul a legyőzött nép birodalmába, de nem perzseli föl a szobrokat, mert szentnek tartja a mult emlékeit.

Evalatt éppen a kapuhoz értünk és mieelőtt bucsut vettem volna az én kis szomszédnőmtől még megjegyeztem:

— Ilyen asszonyt keresek én, nagyságos asszonyom.

Csókra nyújtotta a kezét, majd pajkosan szólt:

— Menjen a cirkusába, kedves barátom. Liptal Károly.

— Hetvenkét éves káplán. Erdekes embert helyeztek a napokban örök nyugalomra Tótszerdahelyen, Tischler István tótszentmártoni káplán személyében. A boldogult hetvenkét éves élt és 45 esztendeig működött, mint tótszentmártoni káplán. Ezt a kápláni állását föl nem cserélte volna bármely jövedelmező plébánosi állással, sőt mikor néhány évvel eszelőtt a tótszentmártoni plébánia megüresedett, az sem kellett neki. Azzal utasította vissza, miért akaszson gondot a nyakába, mikor mint káplán minden gond nélkül megélhet és megelégedett boldog ember. Keveset fordult meg az uri körökben, de ha ott kellett lennie, mindenki iránt rangkülömbőség nélkül a legnagyobb tiszteletet tanusította. Kedves passziói közé tartozott, mikor a nagy csizmáját és hosszú kabátját, melyeket káplánkodása első éveiben szerzett, magára öltötte, a tarisznyát egy kis elemozsiával nyakába akasztotta, és nagy bot és két nagy pincerekes kiséretében kirándulhatott a szomszédos Póla község hegyén lévő két szépen művelt szőlőjébe, hol szabad idejét kvaterkálással töltötte egyedül. Néha megtörtént, hogy hivei közül egyik-másikat megvendégezte, — de csakis a földmives osztályból esetleg rokonaiból választotta vendégeit. Öltözetre nem sokat adott, szerette a régiségeket. Midőn eszelőtt 30 évvel vett egy kalapot, akkor már kijelentette, hogy ennek ki kell szolgálni addig, míg ő tótszentmártoni káplán lesz, s be is teljesült, mert úgy a kalap, mint a csizmak és hosszú kabát örökösökre várnak. Utolsó kívánsága az volt, hogy Tótszerdahelyen temessék el szülői mellé, kiknek igen szép eszaladi sírholtatott. Hagyatéka 4—5000 frtból áll, részint készpénzben, részint ingatlanokban.

— Ongyilkos kanász. Eodig az volt az általánosan elterjedt nézet, hogy az életnalom legfőljebb az elkekeredett alanyi költöket, buskomor hadnagycsókákat s tönkrejutott földes urakat szokta elfogni. A villamoság korszakában azonban amikor már nem lehet, de nem is szabad semmin csodálkozni, egyszerű természetességgel kell venni a legfurcsább dolgokat is. Csak nem rég emlékeztünk meg róla, hogy egy disznópásztor öngyilkosságot követett el s most hasonló esetről értesít bennünket nagykomlósi levelezőnk. A község disznópásztora, Boitsán Péter 65 éves korában arra a felfedezésére jutott, hogy ő talán már tovább is élt a rendesenél. Nem találta semmiben sem kedvét s így történt, hogy a minap egy boros ősi hangulat hatása alatt felakasztotta magát az udvaron lévő eperfára. A malaczkái keserves rőfögéssel szalárgáltak a holttest körül, míg a község lakói észrevették az öngyilkosságot s a halottas kamarába szállították az öngyilkos kanászt.

— A dézsába fult. Kun-Szöllősről írja levelezőnk: Szomorú véget ért községünkben a kis Lizius Henrik, a ki alig mult 2 éves. Gondtalanul játszadott az udvaron s gyermekes kíváncsisággal odamászott az udvar közepén álló dézsához. Az udvaron nem volt kivülsonki, a ki vigyázt volna rá s így történt, hogy a kis Henrik egyszerre csak bele esett fejével a dézsába, a hol halálát is lelta. A szülők ellen a gondatlanságból okozott szerencsétlenség miatt megindították a vizsgálatot.

— Megszűnt sertésvész. Pancsován a már mintegy két év előtt kitért sertésvész végre megszűnt. A városi állatorvos jelentésére a rendőr kapitányság értesíté erről a városi tanácsot, a mely sürgős felterjesztést intézett a belügyminiszterhez, hogy az állami állatorvos felülvizsgálásra minél előbb kiküldessék. Mramorák és Alibunárott szintén megszűnt. Verscez városában pedig szintén fellépett a sertésvész. Itt egyuttal az is megemlítjük, hogy Staresován a szarvasmarhák között fellépett a ragadós száj- és körömfájás. A község zár alá vétetett.

— Érdekes párbaj. A „D. K.” írja: Ma d. u. 1 órakor a polgári lövölde helyiségében Deschán Achill hivatalvesztésére ítelt alispán és Dobó László vármegyei főügyész onyhe feltételek mellett kerpárbajt vívtak, mely Dobó főügyész igen jelentéktelen sebesülésével végsődött. A mint kiszivárgott, a párbajra Deschán Achill adott okot, a ki a fegyelmi ügyében hivatalosan eljáró főügyész ügyészi indítványa és különösen annak indokolása által erősen találva érezvén magát, a gavallérok között eddig szokatlan azon elégtétel-szerzési módot választotta, hogy Dobó főügyész előtt az utczán kiköptött. Habár Dobó főügyész nyomban szóval nyomatékos elégtételt vett magának, az ügyet mégis lovagias ultra is terelte. A párbajnál Dobó segédei voltak: Kabdebo Gergely és Kisfaludy Zsigmond; Deschán

segédei pedig dr. Niamešny Gyula és dr. Fülöpp Béla. Mint orvosok dr. Bieder Vilmos és dr. Böhm Mihály működtek közre.

— Ékszeres bitangóságban. Egy darab négy gránát kövel ellátott arany karperecz találtatott, amelyet igazolt tulajdonosa átvehet a rendőrségnél. — Szept. 20 án este a kis hid környékén egy arany láncz karperecz veszett el, amelyet a megtaláló sziveskedjék a rendőrségnél átadni.

Irodalom.

* Id. Ábrányi Kornél jubiláris emlékzeneműveire hirdet előfizetést. A terjedelmes kiadvány tartalmát a következő magyar zeneművek fogják képezni: 1. „Harmadik magyar irályu szonáta” (zongorára két kézzel). 2. „Tárogató hang” énekhangra zongorakísérettel. (Endrődi Sándor „Kurucz-nóták” című költeménykötetéből vett szövegre). 3. „10 ik magyar ábránd” régi legkedveltebb népdalok felett (zongorára két kézzel). 4. „Nyári éj” férficar. Négyzólamu verserkönyv alakban. (Illési J. költeménye). 5. „Két eredeti juhász dal” énekhangra zongorakísérettel. Mind e művek külön cím és füzetben, de összesen egy vaskos kötetben, még ez év november elején fognak megjelenni s a t. ez. előfizetők vagy megrendelőknek (utánvét mellett) posta útján megküldetni. Előfizetési vagy utánvételei megrendelési ár csak 3 frt (hat korona), oly ár, minő hazai kiadványoknál még nem fordult elő. A bolti ár meg fogja haladni ennek a kétszeresét. A teljes kiadvány megjelenése után, az egyes művek külön is kaphatók lesznek. A kiadvány pontos szétküldését Schunda V. József cs. és kir. udvari hangszergyáros és zeneműkereskedés vállalta el, a hová minden erre vonatkozó megkeresés is intézendő. (Magyar-utca 18.) Minden öt előfizető vagy megrendelő után egy tiszteletpéldány jár. — A könyv- és zeneműkereskedés árleengedésben részesülnek. Előfizetni vagy megrendelni lehet a fentjelzett czégnél, valamint minden zenemű- és könyvvárusnál, ugyszintén a szerző kiadóknál: Kalap utca 22.

* A tatal harcjáték. A hét aktualitása Tata volt, a tatabi harcjáték, a melyben a jövő hadvezérei, Frigyes főherceg és Lobkovitz tábornagy próbálták igazi háborút csinálni. A háboru bírálói két hadur: a király és a német császár voltak, a nézőközönség pedig az egész nemzet volt. Erről a háborus világról leírást a napilapokban bőven olvashatott mindenki, de képben, illusztrációban még nagyon kevesen látták. A kik tehát a tatabi háborus napokról szép képeket akarnak látni, forduljanak az Ország Világ kiadóhivatalához (Hold utca 7.), kérjenek az utolsó számból mutatópéldányt. Abból azután meg fogják tudni azt is, miért szereti az olvasóközönség annyira ezt a lapot, a melyik hétről-hétre külön versek, pompás novellák mellett a hét aktualis eseményeit mutatja be sok szép képben s ez az újság azonkívül hónaponta kitűnő szenedarabokat is közöl, műmellékletet ad, karácsonyra pedig pompás kiállítású almanachchal lapi meg olvasóit. Ennek a képes, irodalmi dolgozatokkal telt kötetnek bolti ára 2 frt lesz. Mindenki megkaphatja a karácsonyi ajándékot, a ki negyedévre előfizet az Ország-Világra, ami 2 frtba kerül.

Törvények.

Felkonczolt ügyvéd.

Sokan fognak még emlékezni arra a szenzációs gyilkosságra, a mely a tavasszal történt Török-Becsén; egy szerb napszamos felkonczolt egy ügyvédet, mert az megnyerte az ellene folytatott pört. A vizsgálat adatai szerint a következő tényállás nyert bizonyítást:

Gardinovácski Mija 1883 ban közös háztartásra lépett Lauschin Milával. Hat évig és tíz hónapig békeségben éltek, 1890-ben azonban összeveszték Milla 12 éves fia miatt, kit Gardinovácski szolgálathoz akart adni, mert terhére volt. Ezt az anyja ellenezte, mire összeveszték és így történt, hogy Lauschin Milla elhagyta Gardinovácski házát.

Lauschin Milla ekkor 420 frt szolgálati bér miatt előbb a törökbecsei kir. járásbírósnál indított pert ellene, ezt azonban elvesztette, 1894. április 18 án a törökbecsei szolgabírósnál panaszolta be a vádlottat 420 frt szolgálati bér visszatartása miatt. A szolgabírói hivatalnak

2919/894. számú határozatával vádlott a 420 frt megfizetésére köteleztetett. Ezen határozat ellen azonban vádlott jogorvoslatot nem használt és így a határozat jogerőre emelkedett.

A határozat alapján Nikolics György ügyvéd a vádlottnak két hold földjét 222 frtéért elárvereztette, azt ő maga vette meg s rövid idő múlva 420 frtéért eladta. Vádlott már ekkor bosszút forralt Nikolics ellen s elhatározta, hogy őt megöli, de atyjának s fiának kérelme e szán dékáról letett.

Folyó évi május hó elején kézbesítették azon határozatot, melylyel a folytatólagos kielégítési végrehajtás vádlottnak a kumáni 90. számú telekjegyzőkönyvében foglalt ingatlanaira 290 frt tőke s járulékaik erejéig elrendeltetett. Ezen végzés kézhez vétele után elhatározta vádlott, hogy Nikolics György ügyvédet megöli. Kumánról többzör bement Törökbecsére, mindig magával hozva a kését, de nem tudott kellő alkalmat találni tette végrehajtására. Folyó évi május 22-én is e célból időzött Törökbecsén. Dél felé észrevette, hogy Nikolics György öcsésével a járásbírói épület felé közeledik. Utána ment s a magánál készen tartott késsel Nikolics Györgyöt hasba szurta. Nikolics a szurásra elesett, mire vádlott még több szurást is intézett felé. Gardinovácski ezután bement a járásbírói épületbe, hogy a járásbíró előtt jelentkezék, de mielőtt est megtehetette volna, letartóztatták. A kését a járásbírói épületben a kis kapu mellett lévő fűbe dobta, a hol azt meg is találták; az ügyvéd pedig néhány napkinos szenvedés után meghalt.

Gardinovácski a vizsgálat folyama alatt teljes beismerésben volt. Beismerte, hogy Nikolicsot előre megfontolt szándékkal, azon célból szurta meg, hogy őt életétől megfosssa. Mint hogy vádlott tette elkövetésekor teljesen józan volt, az orvosszakértők véleménye szerint a tett elkövetésekor akaratának szabad elhatározási képessége megvolt; — vádlottnak tette a btk. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetésének ismérveit foglalja s ezért kellett őt vád alá helyezni.

A nagybecskereki kir. törvényszék ma tartotta meg ez ügyben élénk érdeklődés mellett a végtárgyalást. Elnök: Dr. Duka László, szavazóbírók Kövér Lajos és Kovács jegyző Dományi Izidor, a vádhatóságot dr. Góth Ferenc képviseli, védő ifj. dr. Demkó Pal.

Gardinovácski, a törődött alakú, 59 éves vádlott, meglepő őszinteséggel vall. Szinte ritkaság számba megy az ilyen töredelmesség a becskerekéri fogház lakói között, a hol tudvalevőleg nem egy, meggyeserte hirhedt, jómadár ül már. Epp úgy mondja el az eseményeket, mint a hogy fennebb leirtuk, a vélelmül csak azt hozza fel, hogy Nikolics ügyvéd teljesen tönkre tette, ezt pedig meg kellett bosszulnia. Mikor a földjét eladták, még bele tudott volna nyugodni valahogy, bár akkor is végtelenül fájt a nyomorúsága, de mikor a szállója is árverés alá került s azt látta, hogy már a háza is a többi után megy, — megfokozódott benne a keserűség és tizenkét napi gondolkodás után bement Törökbecsére azzal a szilárd elhatározással, hogy vagy megöli Nikolicsot, vagy pedig fölmegegy egy hajóra és beleveti magát a Tiszába.

Az utcán véletlenül találkozott is az ügyvéddel, a kit őcsese kísért karon fogva.

Nicolics rákiáltott, hogy mit keres itten, mire ő azt felelte, hogy: Elhoztam neked a szerződést. Avval neki rohant Nikolics öcsésének, hogy eljessze azt a bátyja mellől, de a fiatal ember megragadta a kezét és vissza akarta tartani; ő azonban mindannak dacára felkoncolta egy hatalmas késsel, a melyet már hónapok előtt vásárolt erre a célra.

Ez a tényállás. Bevallja őszintén, de nem bánja meg a bűnét, ha azonnal is felakasztják. Eppen úgy bánt volna el más ügyvéddel, mint Nikolicsal, ha véletlenül nem ez képviseli, hanem más az ő volt ágyasát.

Lapunk zártakor még csak a vádbeszéd van a sor. Az ítéletet vagy ma késő este, vagy holnap délelőtt hozza meg a törvényszék.

Legujabb hírek.

A svéd király jubileuma.

Stockholm, szept. 20. Az ország a királynak jubileuma alkalmával 2,220,000 koronát ajánlott fel. Tegnap este 9 órakor a királyi palotával szemben órási tűzijáték volt. Oszkár király vendégeivel az erkélyről nézte a látványt. A mikor pedig előlépett, a tömeg lelkesülten üdvözölte őt, mialatt a királyi hajó elektromos fény-szórója megvilágította az erkélyt. A király uralkodásának jubileumát a vidék minden városában kivilágítással bállal, és más ünnepélyekkel ülték meg.

Az olasz miniszterek.

Róma, szept. 20. A Stefánia-ügynek-ség jelenti, hogy a király tegnap írta alá azt a rendeletet, a mely Gianturcot igazságügyminiszterré és Codionchit közoktatásiügyi miniszterré nevezi ki.

A Cubai forradalom.

Havanna, szept. 20. A Victoria de la Tunas helyőrség 299 spanyol foglyát szabadon bocsátották. Az önkénteseket agyonlőtték.

A görög-török békekötés.

Athén, szept. 20. A békepreliminárakat ma d. u. 4 órakor aláírták. Szó szerinti szövege postán fog ide érkezni. Megbízható információk szerint a stratégiai határvonal magában foglalja Küzufflidsu helységet, a honnan az Etniké Hetairid csapatai török területre betörték, továbbá a Zarkos, Ganitsa, Kutschoiros körüli magaslatokat, Akrotiri, Meluna, Godanau magaslatait és a Rhavtzali környékbeli hegyeket. Törökország igényt tart Nezeros községre és a hasonló tóra is, e kérdést azonban csak a határnak tényleges kijelölése alkalmával fogják a helyszínén elintézni. A megállapított hadi kárpótlás összege 4 millió török fontban megmarad. A pénzügyi ellenőrzésre vonatkozó pont szövege általános; határozott végleges szövegezését csak később fogják megállapítani. Thesszáliából a csapatokat a Peneios hegyig azonnal visszavonják, a mint a görög kamara megjelölte a hadikárpótlás biztosító állami bevételeket. Ralli miniszter elnök kijelentette néhány újságíró előtt, hogy a béke-feltételeket igen súlyosnak tartja. A kamarát azonnal összehívják, a mint a preliminár-szerződést közölték. Ha a szerződést ratifikálták, akkor a tartalékosokat a két utolsó év kivételével elbocsátják, a melyek az 1898 ban a tartalékba helyezendőkkel a Thesszáliának újból való megszállására szükséges hadsereget fogják képezni.

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, szept. 20. A vonatösszeütközések, kisiklások és egyéb vasuti szerencsétlenségek hosszú sorozata nem akar véget érni. Fiumében, mint rendszeren, tegnap este is 6 óra 27 perczkor várták a budapesti személyvonat megérkezését. Elmúlt már 7 óra, elmúlt 8, sőt 9 óra is, de a vonat még mindig nem jött. Végre 10 óra felé jelezték a vonat érkezését, és a kik valamely ismerősüket, barátjukat, vagy rokonukat várták, a legnagyobb aggodalommal lesték, hogy mi okozta a késedelmet. Már előbb is híre járt, hogy a vonalon valahol nagy baj esett, de senki sem tudott róla biztosat mondani és ez még inkább növelte az aggodalmat. Végre kiderült, hogy a nagy késést vonatösszeütközés okozta, a mely a kaposvári állomáson történt. Ott a gyorsvonat belement egy, a vágányokon veszteglő katonai vonatba. Az összeütközés oly borzasztó erős volt, hogy a kocsi egymás tetejébe torlódtak. A vonat személyzetéből három fékező, egy vonatvezető meghalt és hat katona is szörnyet halt sebesülése következtében. Több mint 30 katona súlyosan megsebesült. Több kocsi porrá zúzódott, egy gép teljesen tönkre ment. Hogy mi okozta az összeütközést, az még nincs felderítve, a vizsgálat azonban folyik.

Táviratok.

Vilmos császár Budapesten.

Budapest, szept. 21. (A „Torontál” er. táv.) Vilmos császár ma reggel meglátogatta a Park-klubot, azután kíséretével a központi vásárcsarnokba hajtatott. A főkapunál Perczel Dezső belügyminiszter és Márkus József polgármester fogadták a felséges vendéget, a ki a vásárcsarnok középvezetén végig ment a baromfi csoportig s ott balra fordulva, a mészárosok csoportja közt levő vonalon visszatért s körutat téve a virágárusoknál, fölment az emeletre, hol beírta nevét a vásárcsarnok vendégkönyvébe.

Erre a polgármester egy tokaji aszual telt aranybillikomot nyújtott a császárnak, a mit ő e szavak kíséretében üritett ki:

— Budapest székesfőváros jólétére!

Vilmos császár ezután a tömeg folytonos éljenzése közepett a vámházköruton és az illóí-uton át az iparművészeti muzeumhoz hajtatott.

A tőzsdéről.

Budapest, szept. 21. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv kielégítő, elkelt szilárd irányszat mellett 20,000 mm., hivatalos felmondás 4500. 845.

Buza szept.-okt.	12:20—12:22
Buza márcz.-április	11:96—11:98
Tengeri 1898 máj.-júniusra	5:55—5:56
Tengeri szept.-okt.	4:85—4:90
Tengeri októberre	5:90—5:92
Zab őszre	6:25—6:27
Zab szept.-októberre	5:92—5:94
Repce	11:30—11:35

Hirdetések.

1006. b. v. szám 1897.

859—11

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nbecskerekéri járásbírósnak 1896. évi 11033. sz. végzése folytán Nagy Dezső dr. nbecskerekéri ügyvéd által képviselt Bencze Antal és fiai nbecskerekéri cég felperes részére Friedlinger Antal és Irma volt nbecskerekéri alperes ellen 1458 frt 18 kr. követelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2070 frt 50 krra becsült ingóságokra a nagybecskerekéri kir. bíróság 16019/1897. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, N. Becskereken, Nádor-utca Moldoványi házban leendő megtartása határidőül 1897. évi szeptember hó 23-ik napjának délelőtt 8 órája kintzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok és házi eszközök a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldötté irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölölsegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagy-Becskereken, 1897. évi augusztus hó 31. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

Miután a „Nagybecskereki kereskedők betegségélyző pénztára“ f. é. szeptember hó 19-ére egybehívott rendkívüli közgyűlése nem volt határozatképes, ennél fogva f. é. szeptember hó 26-án d. u. 2 órakor az egyleti helyiségben

rendkívüli közgyűlés

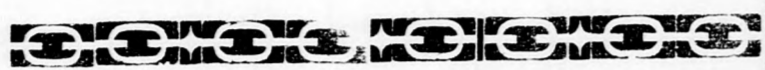
újra fog megtartatni, melyre a t. cz. közgyűlési kiküldöttök azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül az alábbi tárgyak fölött fog határozni.

Tárgysorozat:

1. Két hitelesítő választása.
 2. Az alapszabályok módosítása.
- Nagybecskerek, 1897. szeptember hó 19-én.

856-1.1

Az igazgatóság.

Alólirott házában két egymásba nyíló egy utcái és egy udvari külön bejárata szoba havonként is kiadó.

Ugyanott több kisebb és nagyobb petroleumos lámpa eladó.

Menczer Lipót,

851-2.1

melencei-ut 289/7.

8658. tkv. szám. 1897.

854-1.1

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. jbiróság mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a fenti számú kérvényhez csatolt s 1897. évi április hó 5-én kelt a vb. Adamovics Gligor csőd ügyében a csődválasztmányi tagok meghatalmazása folytán jelen kérvénynek hely adatik és az 1881. évi LX. t. cz. 146. § a alapján s 296. § a értelmében 1897. évi november hó 22-én d. e. 9 órakor Idvor község házában az ezen kir. jbiróság területén fekvő az idvori községi 1658. sz. tkvben foglalt 118. sz. ház és 600 □-öl házhely 1260 frt ezenel megállapított kikiáltási ár mellett el fog árvereztetni, ezen árverésen magasabb ígéret hiányában a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Megjegyeztetik, hogy ezen árverés a jelzálogos hitelező ellenében vajtási árverés joghatályllyal bír.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10% készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt és ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt annak átszolgáltatni.

Kelt Perlaszon, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál, 1897. évi szeptember hó 7-én.

Kir. aljbiró.

11997. szám 1897.

A központi főszolgabírótól

Pályázat.

A német-eleméri körállatorvosi állás — Német-Elemér székelylyel — üresedésben lévén a választás f. évi október 12. napjának d. e. 9 órájára N.-Elemér község házában ki-tűzetik.

Az évi fizetés 400 frt és a szabályrendeletileg megállapított díjak, továbbá a husszemle után várható 50 frt jövedelem;

vannak itt azonkívül uradalmak és nagybérlek.

A körhöz tartozik: N. Elemér, Szerb-Elemér, Szerb-Aradác, Tót-Aradác, Jan-kahid, Magyar-Szent-Mihály és Tarras községek.

Felhivatnak ennél fogva a pályázók, kik a magyar, német, szerb, román és tót nyelvet szóval, előbbi kettőt írásban is bírják, hogy felszerelt folyamodványukat f. é. október 10-éig alólirottánál betérjessék.

Nagybecskerek, 1897. szept. 14.

Daniel,
főszolgabíró.

853-3 1

Van szerencsém a nagyérdemű közönség nagybecsi tudomására hozni, hogy a Corvin-utca 2189. szám alatti házban hatóságilag engedélyezett

mosó- és tisztító-intézetet

nyitottam, hol a fehérnemű, ruha, a legolcsóbb árak mellett, tisztán kézzel mosva a lehető legszebben lesz vasalva. Mosóintézetemben nagyon ügyes vasalónők vannak alkalmazva, kik kívánatra a szokásos napibér mellett magánházakba is elmennek vasalni.

Rendelések egyszerűen levelezőlap útján is eszközölhetők, mire igazolvánnyal ellátott megbízottam a ruhanemű átvételeért jelentkezik.

Habersak Gusztáv,

hatóságilag engedélyezett mosó- és vasalóintézet tulajdonosa.

858-1.1

Meghívó.

1897. évi szeptember hó 26-án Dolován a község házában tartandó s a „Dolovai községi hitelszövetkezet“ megalakulását célzó

alakuló közgyűlésre

a t. tületrészesek ezennel egybehivatnak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök ad hoc választása
2. Alapszabály tervezet felolvasása s az alapszabályok megállapítása.
3. 5 igazgatósági tag választása.
4. 4 felügyelő bizottsági tag választása.
5. 12 tagu választmány választása.
6. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.
7. Netáni indítványok tárgyalása.

Dolován, 1897. szeptember hó 19-én.
A Dolovai községi hitelszövetkezet szervező bizottsága.

857-1.1

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására adni, hogy kitünő

reggeli süteményt,

karlsbadi kétszersültet,

ugyszintén elsőrendű rozs- és házikenyeret készítek és házhoz szállítok.

Tisztelettel

Eckstein Hermann,

a Korona-szállóval szemben.

799-6.5

8746. kig. sz. 1897.

A nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járásba bekebelezett Ó-Bessenyő községben üresedésben lévő egyenként 400 frttal javadalmazott irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik a kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy nyelvismeretüket és eddigi alkalmazásukat igazoló szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. é. szeptember hó 30-áig annál is inkább nyujtsák hozzám be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Kelt N.-Szt.-Miklóson, 1897. évi szept. hó 6-án.

Hadfy,
főszolgabíró.

887-3.2

1328. kig. szám 1897.

862-2.2

Árlejtségi hirdetmény.

Az antalfalvai járási utibizottságnak folyó évi 5. szám alatt hozott határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy az ezen járáshoz tartozó 154 km. hosszú községi közlekedési (vicinalis) és 68.890 km. hosszú községi (közúlló) utak és az azokban levő mütárgyak törzskönyvi munkálatának biztosítása céljából folyó évi szeptember hó 30-án d. e. 10 órakor az antalfalvai főszolgabírói hivatalban árlejtségi fog megtartatni.

Felhivatnak mindazok, akik ezen munkálatot elvállalni óhajtának, hogy zárt írásbeli ajánlataikat, melyhez 500 frt készpénz mint bánatpénz és a vállalkozó mérnök eredeti, vagy hiteles másolatu oklevele csatolandó, szeptember hó 29-ig az antalfalvai főszolgabírósnál nyujtsák be.

Az ajánlatban kiteendő, hogy az ajánlattevő az árlejtségi feltételeket ismeri; az árlejtségi feltételek a hivatalos órák alatt az antalfalvai főszolgabírói hivatalban betekintheők.

Kelt Antalfalván, 1897. augusztus hó 31-én.

Főszolgabíró szabadságon:

Szépfy Elemér,
szolgabíró.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

